

ROZMAITOŚCI.

Dnia 19. Kwietnia.

N^{er}_o 16.

Roku 1854.

ZŁOTY KLUCZYK

z francuzkiego, P. Feuillet.

OSOBY:

Raoul d'Athol.

Zuzanna, jego żona.

Baron, ojciec Zuzanny.

Jérzy Vernon, kapitan strzelców Winceńskich.

Jeannetta, stara ulubiona służąca Zuzanny.

Lhermite, kamerdyner pana d'Athol.

Kuchmistrz.

Kuchta.

(Rzecz dzieje się na wsi.)

K u l i s y.

(Scena w domu dziadka Zuzanny. — Przedsiónek eleganckiego pomieszczenia: wiele światła, krzewów i kwiatów. Z ganku prowadzą podwójne wschody na ogród, którego główne wniście jest ualuminowane. Godzina pół do pierwszej po północy.)

Kuchmistrz, Kuchta. (Używają świeżego powietrza, obadwaj oparci o balustradę ganku.)

Kuchta.

Więc pan sądzisz Mości Robercie że pan młody lubi przysmaki?

Kuchmistrz. (brzuchacz olbrzymiej budowy; mina poważna i uściewa.)

Ja niemówię żeby lubił przysmaki; ale ci powiadam, że to człowiek który się zna na tém co dobre, i lubi dogodzić swojej gębie. Zazaądał odemnie recepty mego sosu *au sacramento*.. Ja sądzę, że nasza panna będzie z nim szczęśliwa.

Kuchta.

Już-to panna niebardzo patrzy na potrawy.

Kuchmistrz.

Panna, zwyczajnie jak wszystkie kobiety, je co jej dadzą, nieprzebiierając wcale. Pamiętam raz na śniadanie karczochy z papryką i zielone owoce... Otóż-to kobiety! Ale z tém wszystkiém tracimy dobrą panią.

Kuchta.

I jakżeż pan sądzisz, będzie szczęśliwa?

Kuchmistrz.

Takie moje przekonanie. Najsamprzód rzadko się zdarza ażeby mąż co dobrze jada, niueszczęśliwił swojej żony: to sobie miej za zasadę. A powtóre, o ile znam pana, wnosić mogę z radością, że panna zrobiła wybór jak najszczęśliwszy. Pozwoliłem sobie nawet to powiedzieć samęj, gdy mnie pytała o zdanie.

Kuchta, (uchylając kapelusza.)

Jakto? Pytała pana o zdanie?

Kuchmistrz.

Tak jest, była tyle łaskawa. Przed kilkoma dniami przedłożyłem panu Baronowi moją pracę tyczącą się uczyty we-

selnój. Panna szła właśnie na górę gdym wychodził z gabinetu Jegomości. Skłoniłem się jęj. Zarumieniła się; bo-to już taka jest mój przyjacielu, naturalna wstydlivość bobięt: weź pierwszą lepszą, weź ich dwie, weź ich tysiąc... będziesz widział że wszystkie są do siebie podobne: — ni ztąd ni zowąd zaraz się rumienia. — A co! Robercie, odezwiała się do mnie, uderzając parasolką o maleńki swój bucik, wielkie rzeczy dzieją się u nas! — Pani możesz być przekonaną, odpowiedziałem, że im poświęcam wszelkie moje starania. Na to podałem jęj spis który miałem w ręku. Uczyniłem to tylko z grzeczności, bo jak ci już powiedziałem, nasza panna, posiadająca zresztą najlepszą edukacyę, nieumiała nigdy rozróżnić truflki od ziemniaka.

Kuchta, (*parskając ze śmiechu.*)

Ha! ha! ha!.. cóż daléj?

Kuchmistrz, (*uśmiechając się.*)

Czegóż się śmiejesz? trudno posiadać wszelkie doskonałości. — Jednak przeglądnęła na pozór z wielką ciekawością mój plan, była nawet tak grzeczna powiedziéć mi oddając: „To będzie wyśmienicie, Robercie, wyśmienicie, godne twęj sztuki!“ — Pani zbyt łaskawa, odrzekłem natychmiast; i przy tęj sposobności z jednego w drugie, powiedziałem jęj wkońcu, że według mego zdania zrobiła wybór najszcześliwszy. Wtedy trzeba ci było wiedziéć jak umykała wschodami na górę, obracając się do mnie co chwila i wołając swoim dźwięcznym głosem: „Dziękuję, Robercie, dziękuję! dziękuję!“ Pan Baron,

który uchylił był drzwi od swego gabinetu, zachodził się od śmiechu.

Kuchta.

Już-to prawda, że tak miłęj panny trudno znaleźć.

Kuchmistrz.

Chyba dziki człówek mógłby inaczej sądzić o nięj. Ale otóż i panna Jeannetta: dowiemy się coś nowego. (*Jeannetta nadchodzi całkiem zadyszana, trzymając swój kapelusz w ręku; rzuca się na jedną z ławek stojących w przedsionku.*) A co? panno, zdaje mi się że trzeba przyrzadzić poncz i herbatę.

Jeannetta, (*stara panna i opryskliwa.*)

Tak jest i czekoladę. W pięciu minutach będa powozy już tutaj. (*Kuchmistrz daje znak Kuchcie, który częmpredzëj biegnie na dół.*)

Kuchmistrz.

I gdzieżeś ich panna zostawiła?

Jeannetta.

W zakrystyi. Podpisują jeszcze jakiś rejestr, pan wiesz.

Kuchmistrz.

Więc już powszystkiém?

Jeannetta.

Niewiem czy już powszystkiém, czy jeszcze nie powszystkiém; ale to pewna że burmistrz i ksiądz proboszcz już powiedzieli co mieli powiedziéć.

Kuchmistrz.

Spodziewam się że wszystko poszło jak najlepšíj?

Jeannetta.

Wyśmienicie. — Niema już o czém mówić wiele: więc dajmy temu pokój.

Kuchmistrz.

Coś pannie Jeannecie niezdaje się iść wszystko do smaku?

Jeannetta.

Owszem! dlaczego nie? Pan Baron kontent, panna młoda kontenta, pan młody kontent także — chociaż tego nie widać po nim, — a ja, jestem tak jak pan młody!

Kuchmistrz.

Jakto? pan młody może niepodoba się pannie?

Jeannetta.

Co też pan pleciesz! Czyliż można go widzieć i nie lubić? — Alboż nieprzyjeżdża z Paryża? Czy może pan Mości Robercie masz co przeciw temu że on przyjeżdża prosto z Paryża, naprzykład?

Kuchmistrz.

O! bynajmniej. Zresztą. przyznać trzeba, mężczyzna wcale przystojny!

Jeannetta.

Co to, to prawda. — Lalka wytoczona.

Kuchmistrz.

Może popełnił jaką nieprzyzwoitość podczas ceremonii?

Jeannetta.

Jeszcze czego nie stało, nieprzyzwoitość! On, a nieprzyzwoitość! Jeżeli tylko jeden fałdzik był pomięty w jego krawacie, to niech mnie wily zjedzą!

Kuchmistrz.

A panna młoda jak się zachowała w tak krytycznym położeniu?

Jeannetta.

Biedny aniołek! (*Zaczyna nagle płakać.*) Biedny kochany aniołek. (*Z obu-*

rzeniem.) Daj mi pan pokój, to hańbna rzecz iść za męż, mój pocziwy panie Robercie!

Kuchmistrz.

I dlaczegoż-to?

Jeannetta.

Ba! dlaczego!.. (*Kuchta nadbiega całkiem zmieszany.*)

Kuchta.

Panno Jeannetto, jakiś pan chce z panną mówić.

Jeannetta.

Jakiś pan chce mówić ze mną... o pierwszej godzinie po północy! chyba oszalał! (*Wstaje; wchodzi mężczyzna w czarnym fraku z białą chustką na szyi; pod pachą ma mały pakiet obwinęty w jedwabną chustkę.*)

Mężczyzna.

Panna Jeannetta?

Jeannetta.

Czém mogę służyć panu?

Mężczyzna.

Czy rzeczywiście mam przyjemność mówić z panną Jeannettą?

Jeannetta.

A z kimże? (*Kuchmistrz i Kuchta oddalają się.*)

Mężczyzna, (półgłosem. tajemniczo.)

Nazywam się Lhermite.

Jeannetta.

Cóż więcęj?

Mężczyzna.

Kamerdyner pana Raoul.

Jeannetta.

A! pana młodego? Dobrze!

Lhermite, (zniżając głos jeszcze więcęj.)

Pan kazał mi udać się do panny, ażebym się dowiedział, gdzie mam złożyć

(pokazuje na pakiet który ma pod pachą) te małe historye.

Jeannetta.

Jakie małe historye?

Lhermite.

Jego szczotki, pęzel do golenia, słowem co potrzeba do toalety pańskiej.

Jeannetta.

Pięknie! więc to takimi rzeczami zajmuje się jego pan w téj chwili?

Lhermite.

Panna pojmuje, jakby mu było przykro niemieć jutro rano wszystkiego, czego potrzebuje i do czego jest przyzwyczajony.

Jeannetta (z gniewem).

Ale to oburza, panie Lhermite!

Lhermite.

Jakto? Niepojmuję!

Jeannetta.

Ja panu powiadam że to jest oburzające, i że pan możesz złożyć gdzie się panu podoba, pańskie małe historye! Ja się ich ani dotknę.

Lhermite.

Cóż panna w tém widzisz oburzającego, że pan sobie życzy ogolić się jutro rano?

Jeannetta.

Szkoda żeś pan do tego wszystkiego nieprzyniósł jeszcze nocnego czepka Je-gomości! (Słychać turkot powozów na dziedzińcu.) No, daj pan już, daj.. cóż robić... Ale to tylko mężczyznom może coś podobnego wpaść na myśl: to hańba! (Odchodzi.)

(Wielka wrzawa w ogrodzie. Służba i czeladź ciśnie się ciekawie do przedsiönka. Powozy zajężdżają przed ganek. — Zuzanna w stroju ślubnym wchodzi na ganek oparta na ramieniu swego dziadka, zwawego, wyświeżonego staruszka.)

Zuzanna.

To tak pięknie! dlaczego ty się nie-
żenisz, kochany dziaduniu?

Baron.

Właśnie pięćdziesiąt pięć lat temu, że mi się to zdarzyło, moja miła kobiecino.

Zuzanna.

Zapewniam cię kochany dziaduniu że wyglądasz jak róża, i mógłbyś się powtórnie ożenić gdybyś tylko chciał.

Baron.

O! co do tego, moja kochana, bez żadnej trudności, — dla ciebie przynajmniej. (Przechodzą przez podsiën, za nimi goście weselni.)

Panna młoda.

(W ogrodzie. Widok parku angielskiego: zakręty szpalerów, gazony, sadzawki. Gęste krzaki oświecone słabo odblaskiem oddalonego światła. Łagodne i wonne powietrze nocy letniej.)

Zuzanna, z welonem zarzuconym na głowę: ciągnie za sobą z wolna Jeannettę trzymając ją za rękę).

Chodź! dalej... jeszcze trochę dalej...

Jeannetta.

Ależ, pannuncio...

Zuzanna.

Pannuncio?.. fe!

Jeannetta.

Ach prawda! — Pani — z tém się nigdy nieoswoję... Ale wielki Boże! cóż tam znowu takiego? Czego pani chcesz odemnie?

Zuzanna (zatrzymując się).

Chcę ci się zwierzyć z tajemnicą, Jeannetto: słuchaj! (Porywa ją z namiętnością za obie ręce.) Jestem szczęśliwa! (Ciągnie ją i płacze.)

Jeannetta.

Niechaj cię Bóg wysłucha, niewinne
dziecię moje, niechaj cię wysłucha!

Zuzanna.

Musiałam wynurzyć się przed tobą!
Serce mi pękało... Byłabym umarła,
gdybym niemogła powiedzieć komu: Je-
stem szczęśliwa... bardzo szczęśliwa!

Jeannetta.

Pani moja!...

Zuzanna.

I komuż miałam powiedzieć to, je-
żeli nie tobie, Jeannetto?... Wszak ty
wiesz że cię kocham?... Inaczéj byłabym
niewdzięcznicą. Nie prawdaż? Od
blisko dwudziestu lat, czyliż nie jestem
wszystkiém dla ciebie? Czyliż cię obcho-
dziło co więcéj na świecie, jak twoja
Zuzanna? Tyś we mnie zawsze widzia-
ła wszystko! Tyś mnie nosiła na rękę
od kolébki aż do ślubnego pokoju... Ty
sama jedna podjęłaś się zapełnić tę
okropną próżnię. jaką po sobie zostawiła
matka moja... Dlatego też kocham cie-
bie, bądź spokojna! i nikt prócz ciebie
nieusłyszał mego pierwszego wyznania
miłości, pierwszój tajemnicy mego szczę-
ścia!

Jeannetta, (z wzruszeniem).

Dziecko moje, kochana Zuzanno mo-
ja... dzięki ci.. dzięki!

Zuzanna.

I tę tajemnicę, chciałam ci wyjawić
tutaj, na tém miejscu, pod temi jaśmi-

nami, blisko téj ławki tutaj... Wiesz
dlaczego?... Usiądź, może sobie prę-
dzéj przypomniesz... Cóż! przypominasz
sobie? — O! ona niepamięta; a jednak
rok jeszcze niemiął, mnie się zdaje
że to wczoraj było!

Jeannetta.

Zaraz... zaraz, niech sobie przypo-
mnę...

Zuzanna.

Noc zapadała; siedziałam jak teraz,
głowa oparta na rękę, a tak byłam roz-
targniona, że nieusłyszałam kiedyś na-
deszła. Zadrzałam na głos twój, gdyś
przemówiła do mnie. Rzekłaś: już nie-
ma rady! Dziecko moje zaczyna mnie
unikać! — Powstałam. Kazałaś mi zno-
wu usiąść przy sobie i rzekłaś: Moja
Zuzeto, jeżeli ci serce nakazuje. to
trzeba iść za męż.

Jeannetta, (śmiejąc się).

I to panią rozgniewało.

Zuzanna.

Przyznam się, że mnie rozgniewało
trochę; ale dziś jeszcze niemogę po-
jąć, jakie mogła odgadnąć co się wte-
dy działo we mnie.

Jeannetta.

Pani żartuje!

(Ciąg dalezy nastąpi).

ZA PÓZNO.

Komedia w 1 Akcie wierszem.

przez

Ksawerego Godebskiego.

OSOBY:

Podkomorzy.

Pan Waclaw.

Alfred, Rotmistrz od Huzarów.

Walenty, lokaj Waclawa.

Bejent aktowy.

Hrabina,

Zosia, poufała służebna Hrabiny.

Rzecz się dzieje na wsi w Kowieńskim, w domu Podkomorzego.

Scena 1.

Salon w domu Podkomorzego, umeblowany ze staroświecka: przez okno w głębi widok na Nadnie-meńską okolicę. — Po prawej stronie drzwi do Biblioteki — po lewej drzwi do pokojów Hrabiny.

Hrabina. — Zosia.

Zosia.

Choćbym też chciała milczyć, nie potrafię dłużej:
Widocznie nam w tym domu powietrze nie służy:
Humor się nasz odmienił, napadła tęsknota,
Niecierpliwa ciekawość sercem naszym miota,
I jakieś niespokojne myśli nas kłopotą.

Hrabina.

Troszcze się moja Zosiu, łatwo zgadnąć o co.
Przyjechałam tu tydzień zabawić u stryja:
Tydzień dawno upłynął i dzień za dniem mija,
I codzień nowy projekt, lub nowa zabawa —
Wyjazdowi mojemu na przeszkodzie stawa;
A tymczasem pan Waclaw, dość nieprzyzwoicie,
Nie wiem z jakich powodów zwleka swe przy-
(bycie:

Stryj go wezwał listownie blisko od miesiąca;
Czeka ciągle — o nowych związkach mi natrąca;
I jakbyśmy już byli sobie przyrzeczeni,
Panem go młodym przy mnie i przy ludziach
(mieni.

Gwałtem chce nas pożenić.

Zosia.

Mając to na celu,
Nie puści nas od siebie, chyba po weselu.

Hrabina.

Być może — los mój przecie chętnie mu po-
(wierzę,

Bo mi sprzyja statecznie i kocha mnie szczerze:
Kiedym niebacznie rękę przyrzekła Hrabiemu,
On wszelkimi siłami opierał się temu:

Dlaczegoż zdrową jego pogardziłam radą?..
Najczulszą miłość moją odplacono zdradą.

Zmarnowano mój posag; — a kiedym w załobie
Uciekła się do stryja; on ujmuje sobie,

Równie stały przyjaciel jak opiekun rzadki
Mieniem swoim okupił dóbr moich ostatki.

Nie chcę płochy na nowe narażać się próby;
A jeżeli mnie powtórne związać mają śluby,

Ślepo na zdaniu jego polegam w tym względzie,
I kogo on wybierze, ten mi Inbym będzie. —

Zosia.

Zamiar bardzo rozsądny — były jednak chwile,
Że pan Rotmistrz...

Hrabina.

Cóż Rotmistrz?

Zosia.

Jeżeli się nie mylę,
Pan Rotmistrz kocha panią.

Hrabina.

Tak — jak wszyscy młodzi,
Pokaż wielbiony przedmiot z oka im nie schodzi.

Zosia.

Oh! ten ma lepszą pamięć!

Hrabina.

Wdzięczna nieskończenie;
Ale dlatego moich zamiarów nie zmienię,
Nieszpetny, nieubogi..

Zosia.

Nikt temu nieprzeczy.

Co do mnie, na te wszystkie zalety się godzę:
Szkoda tylko że nadto opóźnia się w drodze.
Jest-to, jak mi mówiono, jeden z owych ludzi,
Co się byle czém troska, lada fraszką trudzi;
A że każdą dnośnostkę rozbięra najściślej,
Drugi dawno wykona, nim się on rozmyśli:
Skory do posług, chętny na każde wezwanie,
Zawsze spieszuie wyjedzie, zawsze późno sta-

(nie;

I w rozlicznych zatrudnieniach i projektów tłumie
Biorąc się do wszystkiego nie skończyć nie umie.

Hrabina.

Dlatego-to nam pewno Ksiądz Proboszcz do-
(wodził,
Że pan Wacław pod gwiazdą fatalną się rodził.

Zosia.

Jeżeli wieściom ludzkim możemy dać wiarę,
Do bliższej swój sąsiadki wzdychał przez lat
(parę;

A kiedy z trudem upór przełamał niewieści,
Wyjechał gdzieś — ta czeka — gdzie tam, ani
(wieści —

Wraca wręście z pośpiechem, coś w pół roku
(pono,

I znajduje sąsiadkę z innym zaślubioną.
Stracił już przez niedbałość trzy czy cztery
(spadki:

Niedawno, blizki zgonu brat przyrodny matki
Chciał go zobaczyć — pan Wacław wyjazdu
(niezwlekał;

Ale wujaszek umarł, nim go się doczekał. —

Hrabina (*śmiejąc się.*)

Szalona!

Zosia.

Ktoś mu z naszój dowodził młodzieży
Że przyszedł na świat kwadrans później jak
(należy;

Dlatego tak mu w życiu składają się chwile,
Że we wszystkiem o kwadrans pozostaje w tyle,
Wnosił tedy, że człowiek z przeznaczeniem
(takiem

Najwłaściwiej powinien przeważać się Spóźnia-
(kiem.

Hrabina.

Skończ proszę.

Zosia.

Już skończyłam... Ktoś nadchodzi właśnie...
Gdyby też on?.. tём lepiej — sama się objaśnię,
Ah! nie — pan Podkomorzy!

Scena 2.

Podkomorzy. — Hrabina. — Zosia.

Podkomorzy.

Już tutaj? tak rano?

Hrabina.

Jużeśmy cały ogród obeszły do koła.

Podkomorzy.

Winszuję — to też jesteś hoża i wesola:
Że się na wsi nie nudzą, same to widzicie.

Hrabina.

Trudno wieść swobodniejsze i weselsze życie.
Przecież muszę do Wilna powracać...

Podkomorzy.

Wiem o tём,

Proces cię twój nie małym obarcza kłopotem,
Ale ja tu ważniejszą sprawę mam na względzie:
Jaśniej się wytłumaczę jak Wacław przybędzie.
Radbym żeby kto z boku dodał mu ostrogi:
Od ośmiu dni wyjechał..

Zosia.

Pewno szuka drogi;

Przyjedzie jednak.. prędzej czy później.

Podkomorzy.

Tak wnoszę:

Już mnie też niecierpliwie zaczyna potroszę.
Nie pojmuję, jak można spóźniać się w podróży,
Kiedy kto względy pięknej kobiety nam wróży:
W jego wieku, dalipan! w cwał leciałbym po nie,
Choćby mi przyszło wszystkie pozajeżdzać
(konie.

Zosia.

W człowieku dawniej daty pośpiech ten nie
(dziwi,

Lecz dzisiejsi panicznie nie tak są skwapliwi,
Nie lubią się utrudzać i moda ich inna:
Najsurowsza skromnisia uprzedzić ich winna.

Podkomorzy.

Temci gorzej — zwłaszcza..

Zosia.

Zwłaszcza kiedy kto ma
Takie jak Pan zamiary — nam ich myśl wia-
(doma:
Spryt kobiety zbyt snadno przeziiera osłony,
Kiedy się po za nimi kryje narzeczony.

Podkomorzy.

Narzeczony? powiadasz — Czemuzby nim nie
(był?

Ojciec jego swój zawód razem ze mną przeżył
I pod jedną chorągwią zużywszy wiek mężki,
Jedne dzielił zaszczyty, jedne poniósł klęski,
I ocalił mi życie koło Orzecina.

Wdzięczność moja ku niemu przechodzi na syna.
Pewny jestem, że twoje względy wnet pozyska,
Pokochasz go Celino gdy go poznasz zbliska.
Chłopiec śmiały, szlachetny, uprzejmy i grze-
(czny,

Filozof pobłażliwy, przyjaciel stateczny;

Datek mierzy uczuciem a rozsądkiem słowo;
Wielbiciel pięknych kunsztów, sądzi o nich
(zdrowo,
Mówią nawet, że wiersze dosyć gładkie pisze,
Ozdobił z wielkim smakiem wiejskie swe za-
(cisze,

Sprowadzając do niego zbiory najciekawsze...
Jedną ma tylko wadę, że się spóźnia zawsze.

Zosia.

Mnie się zdaje że w mężu to najbrzydsza wada.
(słychać turkot powozu.)

Ktoś przyjechał... on pewnie!... poznałbym go
(rada.

(bieży do okna.)

Podkomorzy.

Bogu dzięki! — Pochwalną wytnę mu perorę:
Choć raz przynajmniej w życiu przybywa nam
(w porę.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Weselne obrzędy w Bretanii.

Zwyczaj jest w Bretanii francuzkiej, że Narzeczona na godzinę przed ślubem zamyka się z swachami i dziewczętami w osobnej izbie, a pan Młody z swoimi kolegami i Starostą podchodzą pode drzwi, wpraszają się uroczyscie i żądają wydania Panny Młodej.

— Nic z tego! odpowiadają dziewczęta z za drzwi.

Dziewosłoby zaczynają grozić, a kobiety by się pozbyć lub od napaści oswobodzić, wyprawiają im starą wystrojoną babę; i wychodząc mówi:

— Oto mię masz, oblubienicę twoją, podaj mi rękę kochanku! bierzmy się bierzmy, ażeby późno nie było.

Pan młody odskakuje jak oparzony, koledzy patrzą na marę z osłupieniem, lecz Starosta występuje, i mówi:

— Nic z tego zgrzybiały aniołku, nic z tego! stare czupiradło! Pan Młody nasz, kwiatek z łączki naszej szuka kogo innego; u ciebie garb za wielki a oczy za małe, włosy posiwiały a nos skobuział. Jego Narzeczona jest podobna róży co się wdzięczy do słońca.

Baba się koniecznie stręczy, lecz wręście po wielu mitręgach musi ustąpić i wraca z kąd przyszła.

Następuje akt drugi. Powtórne proźby, przynówki, odmowy, groźby się ponawiają, i wychodzi z komnaty kobiet dziewczęta małe wystrojone w stażki, w kwiaty jak ślubna panienka, i mówi:

— Masz mię oto jestem!

Co ty? Mylisz się śliweczko rumiana! jabłuszko z białemi pestkami! mylisz się, mówi Starosta grzecznie, poczekaj aż dościgniesz, ktoś i ciebie zerwie, nam dojrzalszej potrzeba. I znowu toczy się scena ponęt, przymileń, wywodów i różnych wicherzydeł dramatycznych, aż nakoniec

Nadchodzi akt trzeci: Panna Młoda występuje sama, podaje rękę Narzeczonemu, oboje padają do nóg rodzicom; rodzice błogosławią, całują, napominają i wszyscy we łzach radości lub żalu stawiają się w szeregi i idą do kościoła.

Po ślubie Państwo Młodzi wracając, zastają po drodze zastępy różnego rodzaju. Po ulicach sąsiedzi wynoszą stoły zastawione łakotkami i czem można najlepszem do jedzenia i picia. Przed stolami po bokach stają krewni i przyjaciele, mężczyźni i kobiety, dziewczęta i chłopcy, i trzymają przecigniętą w poprzek drogi wstążkę, co nazywają Wrotami, za które ażeby przejść, Nowożeńce okupywać się musi tu dowcipem, tam uprzejmością, ówdzie umizgiem, grzecznością, nawet i groszem gdzie potrzeba, i jakto bywa na świecie. Dopiero przystępuje do stołów zastawionych, wychyla za zdrowie czyje chce i myśli — gdzie nowe sceny dramatyczne — wkońcu rozstępują się wszyscy, a Państwo Młodzi zachodzą do domu ścieżką różami usłana.